ДЕЧЈЕ ИСКРЕ

ЧАСОПИС ЗА ДЕЧЈЕ УМЕТНИЧКО СТВАРАЛАШТВО

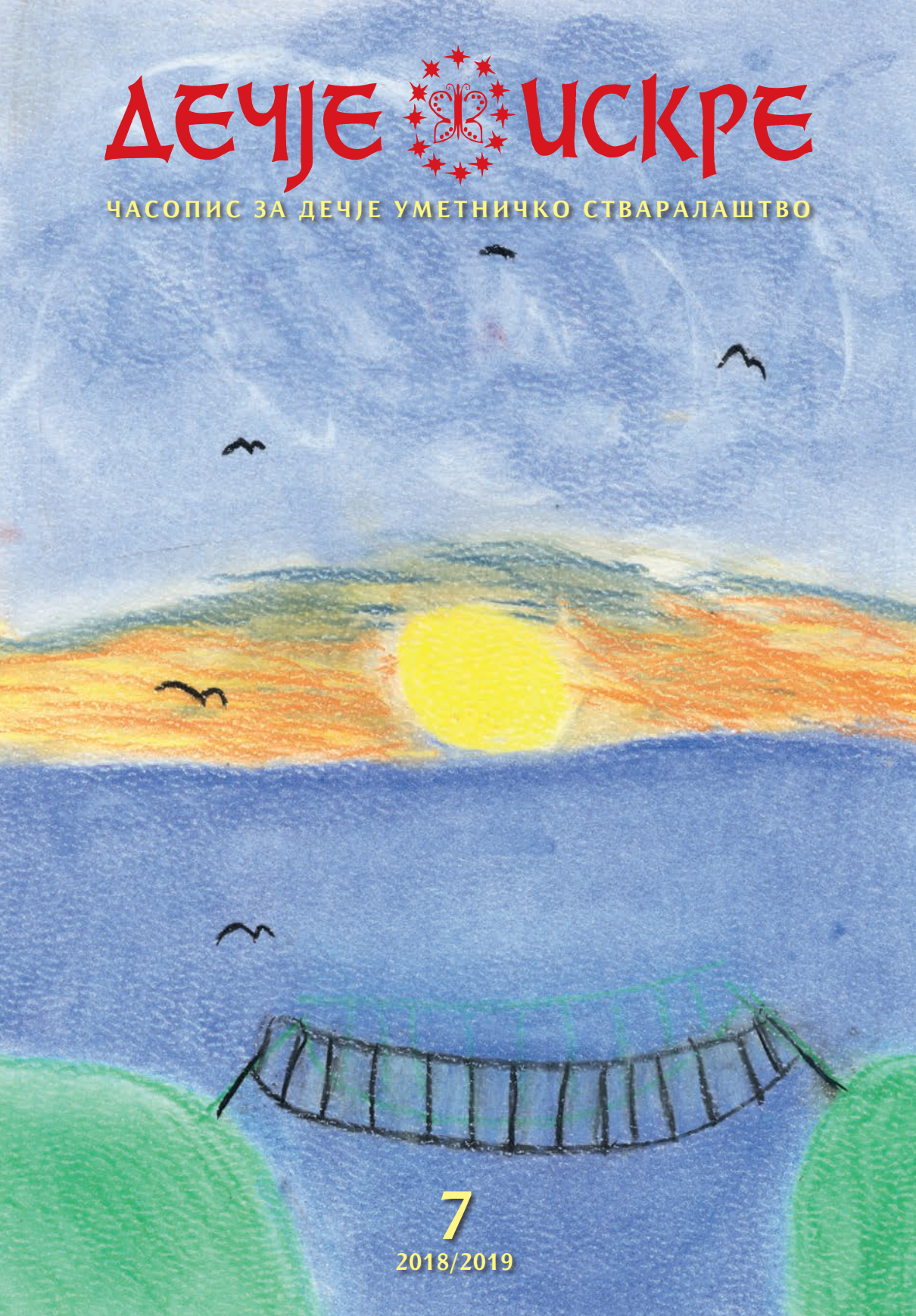

7
2018/2019

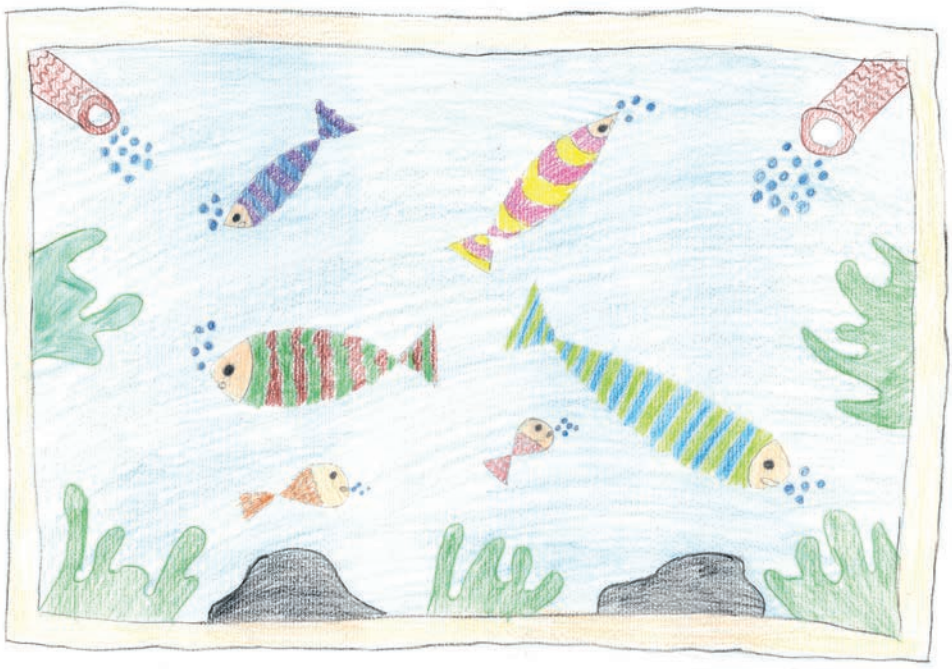

Миона Видаковић, IV/2, ОШ „Мома Станојловић”

Јаков Каханегра, IV/2, ОШ „Мома Станојловић”

Рад на насловној страни: Душан Ђирић, I I/4, ОШ „Трећи крагујевачки батаљон”

Година обновљеног трајања

Искусни грађевинари кажу да је лакше градити на празној ливади него обнављати и реконструисати нешто старо и евентуално руинирано.

Међутим, када смо пре годину дана почели да обнављамо *Дечје искре* ми, који смо се тог посла прихватили, нисмо почели на празној ливади. Имали смо иза себе више од пола века традиције јединственог часописа за дечје уметничко стваралаштво на простору бивше Југославије. Два вишегодишња прекида нису избрисала сећање на дивну мисију афирмације младих на читање, писање и сликање, на слободно промишљање, сагледавање света око себе и изношење својих недоумица, проблема, нада, и осећања пред своју генерацију и ширу јавност.

Али, како су то мудри људи рекли, било колико пута да загазиш у исту реку никада нећеш ноге да спустиш у исту воду.

Били смо пред новим генерацијама ђака, које одрастају у новим околностима, уз технолошке иновације, уз промењене наставне програме. Били смо и пред новом генерацијом професора и наставника, међу којима су многи одрастали уз *Дечје искре*, која се суочава са другачијим проблемима и изазовима у односу на своје претходнике. Све ово сузило је и простор за богатији, садржајнији, разноврснији приступ сарадње са нашим часописом. То је и редакцију довело у велика искушења да сачува висок квалитет прилога, разноврсност рубрика, уравнотежену заступљеност школа, чврсту динамику објављивања.

Захваљујући ентузијастима у појединим школама, оним креативним просветарима који се и сами радују стваралачком импулсу којим подстакну своје ученике да читају и пишу, да сликају и свет око себе гледају отворених очију, оним наставницима и професорима који и поред силних семинара, обука и оцењивања налазе времена и енергије и за ваннаставну посвећеност својим ђацима, нисмо клонули духом, већ настављамо са вером и истрајношћу. Штавише, полако настојимо да освојимо нове искричаве сараднике, у овом броју из недалеке Груже, у следећем можда из Баточине и тако док не вратимо стари сјај *Дечјим искрама*.

Ево нас, и у овом, укупно десетом, а у овој школској години седмом броју. Уз захвалност свима који су били уз нас у протеклих годину дана.

ДЕЧЈЕ ИСКРЕ

ЧАСОПИС ЗА ДЕЧЈЕ УМЕТНИЧКО СТВАРАЛАШТВО
Година LIII • Нова серија
Број 7 • Март 2019. Крагујевац

Милена Јововић

Песнички глас Милене Јововић је на трагу наших истакнутих песникиња старије генерације попут Десанке Максимовић и Мире Алечковић. Припада групи „сељака – песника”, коју чине Момчило Тешић, Србољуб Митић и њен земљак Добрица Ерић. Рођена је као Милена Пантовић у селу Котража код Страгара, 10. октобра 1931. године. У родном селу завршила је четири разреда основне школе. Живи у гружанском селу Добрача, у које се удала.

Песме пише од 1961. године. Просвета јој је објавила три збирке песама – *Песме Милене Јововић из села Добраче* (1963), *Клас над понором* (1972) и *Широко је лишће орово* (1975). БИГЗ збирку песама за децу *Мравље срце* (1977), за коју је добила награду „Невен”. У угледној песничкој едицији Српске књижевне задруге, библиотеци „Атлас”, објављена јој је збирка песама *Прстеновања тамом*. Ауторка је укупно десет песничких књига. У њену част у Добрачи се сваке године одржава књижевна манифестација „Миленини извори”. Песме су јој превођене на више европских језика.

У библиотеци „Сазвежђе Дечјих искри” 1985/86. школске године објављена јој је збирка *Окићени месец,* из које објављујемо песму „Љубичица и маслачак”.

Љубичица и маслачак

Танану нит провлачио је
Сунчев несташни зрачак
Кроз жбун где шапућу двоје
Плава љубичица и жути маслачак

Слушали су жубор воде
До изгрева лета
Цвркут горских птица
Два заљубљена цвета
Изнад њих пчела зујала
Ширила свилена крилца

Извор звирао кроз траву
Ко сребрна немирна тачка
Гледао како љубичица
Снену повија главу
На срце срећног маслачка

Њихала се земље светла огрлица
Маслачак над њом златник грејао
Грлом љубави дисала љубичица
Све док их није лахор развејао

Сад ту опадају плодови зрели
Лепршају се листови свели
Небом се њише мутни облачак
Мали чамац где су сели
Љубичица и маслачак

Поводом годишњице обнављања,
часопис за дечје уметничко стваралаштво *Дечје искре*,
под покровитељством Града Крагујевца и Установе културе „Кораци”

р а с п и с у ј е

НАГРАДНИ КОНКУРС

ЗА ДЕЧЈЕ ЛИТЕРАРНЕ И ЛИКОВНЕ РАДОВЕ НА ТЕМУ

ШУМАДИЈА – ДУХОВНИ ПЕЈЗАЖ

Има земаља врло брдовитих, а има сасвим равних. Али је, чини ми се, мало онако китњастих, онако лепушкастих као што је Шумадија... У Шумадији има брежуљака обраслих свакојаким дрвећем, има питомих лука, родних коса и цветних долова, да од њих очи не можеш одвојити.
(Милан Ђ. Милићевић)

Од учесника очекујемо да кроз своје радове – литерарне и ликовне – искажу свој доживљај завичаја, његовог значаја у историји Србије и данас, лепоте његове природе и људи који у њему живе, његову отвореност према свету и свему добром и напредном.

Право учешћа имају ученици основних школа – партнера *Дечјих искри* (школа чији ученици сарађују и купују часопис) са подручја Шумадије.

Литерарне радове написане ћириличним писмом доставити електронским путем на адресу decjeiskre@gmail.com или поштом или лично на адресу Народна библиотека „Вук Караџић”, др Зорана Ђинђића 10/VI, са назнаком ЗА КОНКУРС. Ликовне радове доставити поштом или лично на исту адресу и са истом назнаком.

Сваки рад треба да буде потписан именом и презименом ученика, одељења, именом школе и места у коме се школа налази.

РАДОВИ СЕ ПРИМАЈУ НАЈКАСНИЈЕ ДО
24. АПРИЛА 2019. ГОДИНЕ.

Радове ће прегледати и оцењивати специјални жири. Организатори ће наградити по три најбоља литерарна и ликовна рада у узрасту од првог до четвртог и исто толико од петог до осмог разреда.

Најбољи радови ће бити објављени у последњем броју *Дечјих искри* у овој школској години, који излази крајем маја.

Како смо осликали школу

Марко Стаматовић (1977), мастер графичког дизајна, рођен је у Крагујевцу, где је 2008. дипломирао на Филолошко-уметничком факултету Универзитета у Крагујевцу на одсеку за графички дизајн. Члан је Удружења ликовних уметника примењених уметности и дизајнера Србије, одсек за уметничку фотографију и дизајн. Објављивао је у многим публикацијама као што су Политика, Нови магазин, Светлост, Данас, Блиц, Туристички свет, REFOTO, City Walker, Digital, Digital camera, Nacional Geographic Srbija i Smithsonian Magazine. Аутор је 24 самосталне изложбе и учесник на више од стотину салона и групних изложби у земљи и иностранству. Његов фотографски рад је награђиван у земљи и иностранству. Међу најпрестижнијим су: награда за најбољу фотографију Windows 7 система компаније Microsoft, друга награда на светском фото конкурсу „Lovers of the Light", као и награда Уједињених нација и Алијансе „Цивилизација" за најбољу фотографију 2011. године. Ради као професор ликовне културе у крагујевачкој основној школи „Наталија Нана Недељковић", док своје знање о фотографији и графичком обликовању преноси на штампане медије као уметнички директор фото-дизајн студија „Стаматовић". Стални је сарадник српског издања часописа „Национална географија", оснивач и председник фото-клуба „Аполо" и идејни творац првог фестивала уметничке фотографије у Србији под називом „Фоторама".

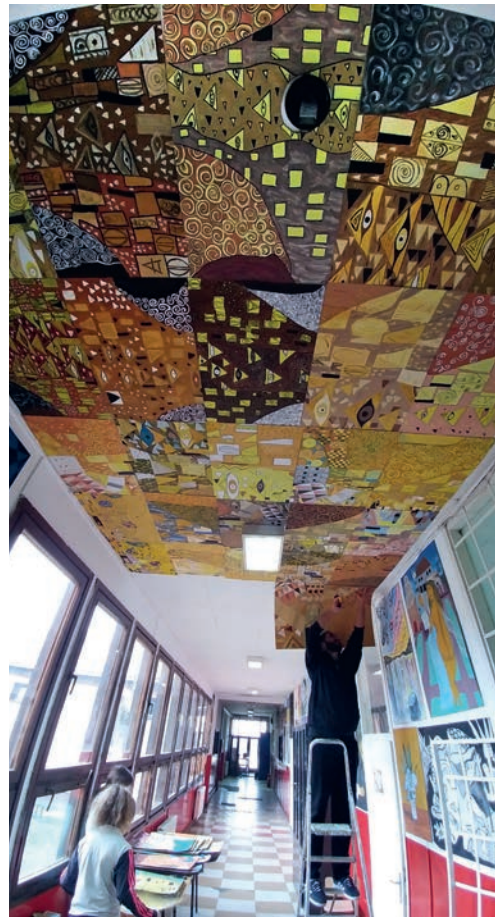

Протеклих недеља скренуо је на себе медијску пажњу осликавањем ентеријера у својој школи уз помоћ и сарадњу са својим ученицима. То је био повод да га замолимо да представи овај вредан подухват. Уз његов текст и фотографије појединих осликаних детаља, објављујемо и прилоге појединих ученика који су учествовали у овом подухвату.

Школска галерија

Основна школа „Наталија Нана Недељковић" налази се на периферији Крагујевца и похађа је чак 670 клинаца. Као и свака стара школа, а наша је стара добрих 177 година, зидови су били помало оронули и захтевали су мало љубави и пажње. Одатле и потиче цела идеја о украшавању школе и претварању старих зидова и плафона у јединствену школску галерију у нашем граду.

Основна замисао је била да се све слободне површине школе украсе репродукцијама старих мајстора. Та идеја је имала за циљ да освежи саму школу, али и један далеко битнији – да ближе упозна ђаке на интересантан начин са историјом уметности и вредностима уметничких дела, која на посебан начин оплемењују и унапређују начин размишљања, а самим тим и квалитет живота сваког човека.

Пројекат је започео пре скоро две године, када су ученици старијих разреда као задатак за финални рад на полугодишту и крају године имали даураде по репродукцију старог мајстора у техници темпера на лепенци. Лепенка је припремана на стари начин, импрегнацијом помоћу лака за дрво, такозваног туткала, и полудисперзије, боје која служи за кречење зидова. Тако су први радови почели да красе зидове, прво једног ходника а након тога и свих ходника у школи.

После тога је настала идеја да се уради један велики подухват који би укључивао све ђаке школе од петог до осмог разреда. На ред су дошли плафони. Размишљао сам шта би могло да буде интересантно и упечатљиво, а да не буде исувише компликовано и да може да се уклопи у једну велику композицију. Само су ми два уметника одмах пала на памет: Винсент Ван Гог са својом „Звезданом ноћи" и непревазиђене текстуре и колорит Густава Климта. Одабрао сам 30 најлепших детаља и текстура са најпознатијих Климтових слика и поделио ђацима. Уз подршку својих укућана, клинци су из све снаге прионули на посао и после две недеље имали смо најлепши ходник и највећу Климтову слику у граду димензија 27x3 метра. Сваки ученик је урадио по један рад димензија 50x70 центиметара, тако да се на самом плафону ходника нашло више од 300 цртежа.

Најбоља потврда да смо урадили нешто лепо била је реакција најмлађих ђака који су били одушевљени оним што виде, смејали су се, скакали да дохвате плафон и трчали у круг не би ли видели целу слику.

Тиме је завршена прва фаза нашег рада, али одлучили смо да урадимо нешто баш велико! У истом ритму и на исти начин спремили смо се да урадимо и највеће звездано небо у једној школи. Сваки ђак је радио један детаљ са Ван Гогове „Звездане ноћи" и онда смо један по један рад качили и уклапали у главном школском холу. После пар дана осванула је небо пуно звезда изнад глава ученика, димензија чак 12x8 метара и са преко 280 радова. Реакције ученика

су биле неописиве, били су срећни и задовољни да је њихов рад допринео да се створи нешто лепо и монументално, на шта су били веома поносни.

Наравно, сада смо сви више него „наоштрени" да наставимо у овом ритму и од наше школе створимо јединствен простор и дамо позитиван пример свим креативцима. Сада нам је у процесу израде и таваница последњег хола у школи, који ће красити три велике композиције, репродукције дела из Сикстинске капеле у Ватикану, у Риму, димензија 7x3 метра, са којима ће наша галерија добити финални изглед.

Изволите, ако вас икада пут нанесе, свратите и погледајте шта су прстићи великих људи урадили у једној малој школи на ободима великог града! А и не морате чекати да вас пут нанесе, можете доћи са намером! Видимо се!

Марко Стаматовић,
професор ликовне културе
у ОШ „Наталија Нана Недељковић"
www.markostamatovic.com, www.stamatografy.com
e-mail: facestudio@gmail.com

Мали уметници велике идеје

Захваљујући идеји наставника ликовне културе моја школа је подигла свој углед. Радови ученика од петог до осмог разреда променили су изглед ходника школе. На плафону се сада налазе „Звездано небо" Ван Гога и прелепе шаре Густава Климта.

Нисмо очекивали да ћемо привући толику пажњу. Честе посете новинара и телевизија учиниле су да постанемо поносни на своје дело.

Али ту није крај! Машта и креативност овог наставника рађају нове идеје. Ускоро ћемо осликати и плафоне највећег ходника у школи.

Овим смо показали да једна мала школа може постати место дивљења захваљујући малим уметницима и великим идејама.

Милица Михаиловић

Улепшали смо нашу школу

Моја школа је у последње време постала позната. Са идејом нашег наставника Марка Стаматовића сви ђаци школе осликали су читав ходник.

Један од радова који смо насликали било је дело познатог Густава Климта. За тај цртеж требало ми је мало више времена јер је, за разлику од другог рада, имао више детаља. За други рад требало ми је мање времена и њега сам насликала са мало мање од 45 минута, дакле за један школски час.

Идеја нашег наставника ми се много свидела јер смо сви учествовали у сређивању и улепшавању наше школе.

Невена Ристовић

Календар — април

понедељак	уторак	среда	четвртак	петак	субота	недеља
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Пролеће

После хладних дана
и досадних дугих ноћи,
стиже пролеће
у свој својој финоћи.

Љубав у срцу
сада нам блиста,
На тргу нас чека
другова триста.

Из домова више
нема густог дима.
Сви су напољу,
одлази нам зима.

Цвркут птица
свуда се чује,
жагор дечји,
светом одјекује.

Михајло Тимотијевић, VI/1
ОШ „Наталија Нана Недељковић”,
Грошница

Баба Марта

Трећи месец у години – МАРТ, је један од најхировитијих месеци. Своје име добио је у давним, римским временима, по њиховом богу рата Марсу. У то време био је први месец у години. У овом месецу, који је и први пролећни месец, уме да загуди цича зима и да забели снежни покривач. У таквим приликама код нас кажу да се Баба Марта поново наљутила.

А зашто и како се она наљутила? Легенда каже да се она први пут разгневила када јој римски краљ Нума Помпилије одузео прво место у календару, додавши испред ње још два месеца. Од тада је, каже легенда, Баба Марта постала ћудљива.

У словенској митологији говори се о Баба-Јаги. Код нас је прича о Баба Марти понајвише везана за „бабине јарце". Наиме, у марту и када пада снег то није баш онај прави зимски, већ нешто између кише и снега, народ за то користи израз суснежица или „лапавица", а често је та падавина и попут ситних зрнаца, односно попут ситног града. Та појава се у народу зове „бабини јарци". А легенда каже да је некада била нека баба по имену Баба Марта, која је чувала козе, па јој досадила зима и на прве знаке лепог времена истерала јарце, козе и овце у планину на испашу. Међутим, време се зачас променило, захладнело је и почео је снег, па су се бабини јарчеви смрзли.

Ова прича је опомена свима који у марту месецу запакују зимску одећу и помисле да је зима већ прошла. Значи, Баба Марта је митолошко, измишљено биће, чије је име настало као персонификација месеца марта и његове варљиве природе. У употреби је готово код свих словенских народа.

Баба Марта јесте оличење пролећа, поновног рађања, нових идеја и потребе склада у природи и животу људи. Али када тога нема, каже друга митолошка идеја, она на земљу пошаље снег да опомене људе да припазе на своје понашање.

Наш народ као врсту опреза за крај зиме и почетак пролећа и лепог времена користи и изреку *Једна ласта не чини пролеће.* Може се једној ласти догодити и да изгуби оријентацију у времену па да се врати у наше крајеве раније, али док не долети цело јато не рачунајте на коначан крај зиме.

Месец март има више назива код Срба и словенских народа. Назива се још Благовештењски месец, Сухи, Брезен, Летник, Хрвати га називају Ожујак а у старосрпским календарима налазимо његово име као Дерикожа.

Насмејано пролеће у гају

Сладак мед прави пчелица,
баш је она вредница.
Пролећни лахор је ветрић
који скида маслачку шеширић.
Док жабице вежбају скок,
у шумици жубори поток.
Тамо даље мирише лоза,
биће сунца, каже прогноза.
Ливаду умива јутарња роса,
мами децу да ходају боса.
У гају певају птичице,
на игру зову другарице;
слатко певуше пролећне песмице
оне дивне птице ластавице.
И зелени се шумица,
а лешнике тражи веверица.
На небу сија сунце
и буди уснуле младунце.
Зраци у подне достижу врхунце,
док топлина испуњава срце.
Из сна се буди Фрушка гора,
зелена, чаробна попут мора,
бујна, најлепша кад је зора.
Висока је пролећна трава,
сакрије она на хиљаде мрава;
и цветова плавих зумбула
и јако мирисних кадуља.
Чује се весела песма цврчка,
мама у стану ручак крчка;
ја јој носим пролећни цветак
и на њему шарени лептирак.
У комшилуку деца мала,
збијају прегршт шала.
Насмејано пролеће у гају,
чврсто држи у свом загрљају.

Гала Вељовић, III/5
ОШ „Станислав Сремчевић”

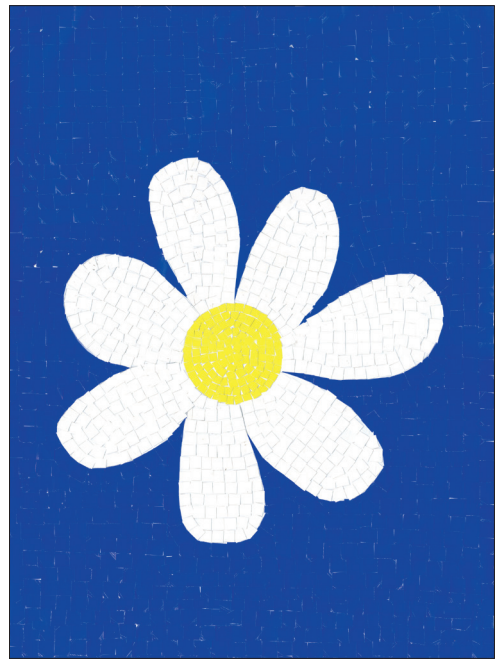

Теодора Срдић, VIII/1
ОШ „Мирко Јовановић”

Кад се пролеће пробуди

Парк је пун цвећа,
разнобојног дрвећа и траве,
али ја волим када видим
вредне мраве.

Гледам јато ласта
и све више ми се чини
да сам порасла.

Али, када ласте оду на југ,
мени остаје само
најбољи друг.

Пигмент се буди
кад зима прође,
пролеће тада
свима нама дође.

Анастасија Стојановић, V/1
ОШ „Наталија Нана Недељковић”

Вашар

На Светог Илију
сви се састају,
јер је вашар
у мом крају.

Сви хитају,
Стари, млади
Ко ће први стић
У ту варош
Звану Кнић.

Шарене се балони
И играчке разне
Које децу маме
И џепове тати празне.

С обе стране улице
Никле мале тезгице
А на њима
Шерпе, лонци
И шарени, разни конци.

На све стране
Штеклице стоје
На њима се блузе,
Хаљине вијоре.
Призивају секу
баку, маму
Да начине од себе даму.

А на трави
Рингишпил као чигра
Целу ноћ се врти
Као да се и он игра.

Одмах до њега
И музика се чује
Треште народњаци
Цела долина одјекује.

Емилија Мојсиловић, VIII/1
ОШ „Мирко Јовановић”

И тако до зоре ране
Док ново сунце
Над Гледићем не гране
Под велом ноћи
Неко нађе нове јаране
Неко добије љубавне ране
Неко прстеном слободи
Каже крај и створи свој
Љубавни рај.

Ја те овим стихом зовем
дођи и ти у мој Кнић
овај обичај да видиш.
Ако не знаш када
Стани, полако
Објаснићу, рећи ћу ти сада.
Кад Илија, Громовник
Шаље с неба хладан град
и Гружи подари хлад.

Анђелина Јокићевић, V/1
ОШ „Рада Шубакић”, Гружа

Историјско сећање

У прошлом броју „Дечјих искри" из школе „Наталија Нана Недељковић" добили смо две песме посвећене Олив Кинг, Аустралијанки која се током Првог светског рата придружила санитетској јединици др Романа Сондермајера на Солунском фронту. Након рата Олив је остала у Србији да помогне исцрпљеном народу организујући покретне кантине и обезбеђујући лекове, храну и одећу. Тек касније смо сазнали да су ови радови настали захваљујући конкурсу Организације Црвеног крста у Крагујевцу на тему „Моје импресије о животу и делу Олив Кинг". Зато смо одлучили да у знак пијетета према овој хероини и у овом броју објавимо неке од радова пристиглих на овај конкурс – а било их је литерарних и ликовних.

Свету су потребни хумани људи

Увек сам се дивио људима који учествују у добровољном раду. За мене је то јако лепо и хумано. Хуманитарка која је на мене оставила велики утисак је Олив Келсо Кинг.

Олив је била Аустралијанка која је помагала Србима у Првом светском рату. Била је возач амбулантних кола српског санитета на Солунском фронту. Несебично је давала све од себе да би ублажила бол и усрећила људе који су били у невољи.

Јако ми је драго што је постојао неко ко је могао да олакша тешке тренутке нашем народу. Дивим се њеној одлучности, жељи и храбрости да остави свој лагодан живот поред имућног оца и оде у рат. Није јој било лако и то треба поштовати.

Ова храбра жена је радила дан ноћно, излажући често и себе смртним опасностима. Њен хуманитарни рад се наставио и после рата када је помагала најугроженијима, обезбеђујући им лекове, храну и одећу. Она је за свој хуманитарни рад добила многе медаље, а међу њима и Орден Милоша Обилића за храброст и Орден Светог Саве. Тужан сам јер се о њој мало зна, а учинила је тако много. То је неправедно. Сваки хуманитарни рад заслужује да се помиње, да се не заборави.

Константин Милосављевић, VII/2
ОШ „Мирко Јовановић"

Свету треба више овако хуманих и несебичних људи који за друге чине много, не тражећи ништа за узврат, и тако тугу претварају у срећу. Верујем да су страшни ратови остали у далекој прошлости. Дивим се Олив и волео бих када порастем да и ја чиним добра дела и усрећујем људе као она.

Филип Јанићијевић, III
ОШ „Наталија Нана Недељковић"

Девојка великог срца

Иако сам мали, чуо сам од старијих људи доста прича о Првом светском рату. Али ова прича је на мене оставила највећи утисак.

Једног дана учитељица нам је испричала причу о жени по имену Олив Келсо Кинг. Већ на почетку приче знао сам да ће бити веома занимљиво.

Олив је била Аустралијанка која је решила да помогне Србима у борби против Аустроугара, Немаца и Бугара. Била је возач амбулантних кола српског санитета на Солунском фронту у току Првог светског рата. Показивала је велику храброст и вољу док је без престанка помагала рањеницима. Иако је имала услова за леп живот, јер јој је отац био богат, она је ипак решила да се посвети хуманитарном раду, показујући том приликом велику пожртвованост и херојство. Слушајући причу, у једном тренутку било ми је жао што је као млада девојка један период свог живота тешко провела, помажући војницима и рањеницима. Била је у великим опасностима и ризиковала је сопствени живот зарад других људи. Иако жена, показала је већу храброст од неких мушкараца.

Питам се да ли бих ја имао толико храбрости и снаге. Она је за своју храброст и добру вољу била и награђивана. Њен хуманитарни рад се наставља и после завршетка рата. Уз велику помоћ свога оца отвара бројне кантине и тако опет помаже нашим људима. Оно што је она дала нашем народу је неизмерна љубав једне младе девојке са великим срцем.

Из ове приче сам схватио да у животу треба бити хуман и чинити добра дела. Она се увек памте и испуњавају нас срећом, љубављу и задовољством.

Немања Радосављевић, III
ОШ „Наталија Нана Недељковић"

Никола Рајковић, VI/4
ОШ „Мирко Јовановић"

Писмо из Лондона

Биологија и технологија исхране

У првом броју обновљених Дечјих искри објавили смо стрип Тесе Гетер из Лондона, тада ученице петог разреда. Теса је данас ученица шестог разреда (по српском систему школовања, по енглеском иде у осми разред, иначе има 13 година). Недавно нам је послала причу о једном необичном предмету који изучава ове школске године, која може бити занимљива и овдашњим основцима.

Приликом боравка у Србији, где имам баку и деку, током недавног распуста, причала сам им о томе које предмете имам и шта учим. Поред енглеског, француског и шпанског језика, математике, физике, хемије, биологије и других предмета сличних онима које уче и моји вршњаци у Србији, баки и деки је посебну пажњу привукла прича о предмету Технологија исхране. Показала сам им слику принцес крофни које смо на часу тог предмета припремали у школи и они су били изненађени да ми у школи припремамо колаче.

Одлучила сам зато да и својим вршњацима у Србији, заједно са деком, напишем нешто више о том предмету.

Ми о исхрани учимо кроз два предмета: Биологију и Технологију исхране.

У Биологији учимо о основним биолошким састојцима хране, као што су протеини, минерали, угљени хидрати, односно шећери, масти, витамини и вода, о намирницама које их садрже, као и о здравственим последицама уколико не уносимо довољну количину ових састојака. Све ово можемо обезбедити пажљивим избором и одговарајућом количином уноса намирница биљног и животињског порекла. Познато је да су намирнице биљног порекла житарице, воће и поврће, док су животињског порекла јаја, месо, млеко и риба. Посебно обраћамо пажњу на то које здравствене тегобе или болести може изазвати недовољно уношење витамина и минерала.

Предмет Технологија исхране нас подучава о поступку припреме и коришћења намирница и припреме појединих врста јела. При томе, ми учимо и практичне ствари које треба обавити да би се могло припремати неко јело. Тако најпре водимо рачуна о хигијени, али и о заштити одеће од могуће запрљаности при кувању,

Петра Кучпарић, IV/2
ОШ „Трећи крагујевачки батаљон"

печењу и мешењу. Зато најпре морамо да научимо да направимо – сашијемо рукавицу за прихват врућих посуда и кецељу којом ћемо заштити своју одећу. То морамо да скројимо а затим да сашијемо. То чинимо сами уз помоћ наставника, помоћу шиваћег прибора и на шиваћим машинама које имамо у школи.

Припремање неке врсте хране нам одређују наставници а поједине предлажемо ми. Тако смо, на пример, лазање приремали по задатом рецепту са сосом од парадајза. Принцес крофне, које су биле повод за ову причу, можете видети на фотографији коју прилажем уз текст.

Када сам ово испричала баки и деки они су се подсетили свог детињства и тога да су у школи и сами учили да обаве неке практичне ствари, а тај предмет се звао Домаћинство. Да ли нешто тако уче данас моји вршњаци, нису знали да ми кажу.

Ја иначе волим да спремам у кухињи. Уобичајено, моја сестра и ја помажемо мајци и оцу у припремању јела и постављању стола. У Србији сам једном обрадовала баку и деку припремивши за доручак пржена јаја, а спремала сам и палачинке. Правила сам и неке колаче као што су пуслице, а са баком сам припремала и питу.

Надам се да и моји вршњаци у Србији воде рачуна о здравој исхрани и да помажу својим родитељима у припреми хране.

Tesa Getter, VI (VIII)
„Godolfin i Latimer", London

Из Вукова рукава

Реформа ћирилице

Подстакнут Копитаревим саветом да напише и граматику народног језика, Вук се прихватио овог посла, за који није имао довољно стручне спреме. Угледајући се на граматику славеносрпског језика, коју је у 18. веку написао Аврам Мразовић Вук је успео да заврши своје дело. Његова граматика коју је назвао *Писменица сербскоīа језика по īовору простоīа народа написана,* изашла је у Бечу 1814, пре 205 година. Без обзира на несавршеност и непотпуност, ово дело је значајно као прва граматика говора простога народа.

ПИСМЕНИЦА
СЕРБСКОГА ІЕЗИКА
ПО
ГОВОРУ ПРОСТОГА НАРОДА
НАПИСАНА
ВУКОМ СТЕФАНОВИЋЕМ
СЕРБИІАНЦЕМ
У ВИЕННИ, 1814.
У печатњи Г. Іоанна Шнирера.

Свестан несавршености своје Писменице, Вук је прихватио примедбе Копитара и других научних радника, па је уз прво издање *Српскоī рјечника* из 1818, о коме смо већ писали, објавио и друго, проширено издање своје граматике. У речнику је било 26.270 речи које су коришћене у говору народа у Србији и Војводини.

Основна вредност Писменице је било њено радикално упрошћавање азбуке и правописа. Вук је у њој применио Аделунгов (Јохан Кристоф Аделунг, немачки граматичар и филолог) принцип: *пиши као што īовориш, а читај као што је написано.* Вук је сматрао да сваки глас треба да има само једно слово, па је из тадашње азбуке избацио све непотребне знакове, који су писани иако нису имали својих гласова.

Из старословенске азбуке Вук је задржао 24 слова: **А а, Б б, В в, Г г, Д д, Е е, Ж ж, З з, И и, К к, Л л, М м, Н н, О о, П п, Р р, С с, Т т, У у, Ф ф, Х х, Ц ц, Ч ч** и **Ш ш.**

Тим словима је додао једно из латинице – **Ј ј.**

Вук је створио и неке нове знаке, тако што је поједина слова спојио са танким полугласом (Љ и Њ) и позајмљивањем од других. Тако је настало пет нових слова: **Љ љ, Њ њ, Ћ ћ, Ђ ђ** и **Џ џ.** Изглед слова Ђ је прихватио од Лукијана Мушицког, Џ је узео из неких старих румунских рукописа, а Ћ из старих српских рукописа. Узимање слова Ј из латинице су му његови противници, превасходно из црквених кругова приписивали као грех, уз оптужбе да ради на покатоличавању српског народа.

За друго издање *Српскоī ријечника,* објављеног у Бечу 1852. године унео је и речи из говора становништва Црне Горе, Дубровника, Далмације и Хрватске, па се у њему нашло 47.427 речи.

Како су настала имена насеља

***(По Тодору Радивојевићу у књизи** Насеља у Лепеници)*

ГОРЊЕ ГРБИЦЕ: Простиру се на обема странама речице Угљешнице, испод ушћа Шењског Потока, на југозападу до дугачке косе Рајца, чијим теменом води леп сеоски пут за Мали Шењ, Пајазитово и Лужнице.

Село има два краја – Брђане и Речане и једну махалу, Мијаиловићку. Брђански крај и Мијаиловићи су на десној, а Речани на обема странама Лепенице. Крај и махала удесно од реке подигнути су на брду Овршцу и Прчварској Главици. Они међусобно одстоје десетак минута, а одваја их дубока јаруга. Испод оба ова сеоска дела простиру се Речани. Главни сеоски родови имају груписане куће, и то: Ере-Никољци и Малишићи у Брђанима, Мијаиловићи у Мијаиловићима и Ере-Никољци у Речанима. Село је новог постанка. Засновали су га Ере-Никољци који су овде дошли 1804. године. Пореклом су од Новог Пазара, али су овамо добегли од Ужица. Три године после њих досељено је још пет родова: Малишићи, Радојичићи, Мијаиловићи, Милановићи и Пашићи.

Горње Грбице добило је име по Доњим Грбицама, више којих је и после којих основано. Атрибут „Горње" дат им је стога што заузимају виши положај на Угљешници него Доње.

ДРЕНОВАЦ: На обема странама Видаричког потока, десне приточице Драчке реке, простире се село Дреновац. Драчка река, пошто прими Видарички поток, назива се Козујево и утиче с лева у Лепеницу ниже корићанске механе. Село се протеже у дужини читав час и по хода. Оно почиње од Дренове главице па иде низ поток све до његова ушћа у Драчку реку. Дреновац има четири краја, који се зову: Николићки, Шпиљовићки, Јабланчићки и Соковићки. Сваки је крај на засебном брду, а испредвајани су међусобно јаругама и јаружицама којима теку потоци само после великих киша.

Дреновац је основан за време Кочине крајине. Засновала су га три рода: Шпиљовићи, Соковићи и Чорбићи. Крајеви Николићки и Јабланчићки постали су између 1804. и 1809. године. Дреновчани су пореклом из шест области: из Груже, Херцеговине, Голијске Мораве и Старе Србије.

Сељани кажу да је њихово село добило име по месту Дреновцу на Дреновој глави, под којом су Николићи. А брдо је названо по густој дреновој гори која је ту расла.

ЂУРИСЕЛО: Налази се са обеју страна потока Чесме коме је глава истоимени извор испод Липе и који утиче с лева у Лепеницу. Село има два краја, Горњи и Доњи. Они су растављени сеоским потоком и пољима. Горњи крај је на левој, а Доњи на десној страни. Крајеви су добили називе по положају према потоку Чесми, јер иако су оба наспрамна, ипак је Горњи виши од Доњег.

Ђурисело је постало крајем осамнаестог века, и то оба краја истовремено. Основао га је један род, Сјеничани, а становништво је добило из Старе Србије, Лепенице и Старога Влаха.

Неки стари људи причали су да су име селу дали Голочелци. У селу се најпре настанио неки Ђуро из Сјенице, те је тако основано „Ђурино село", или како га краће називаше Ђурисело.

Језик села мога

ПРАКЉАЧА – пљоснати комад дрвета са дршком којим се некада ударао веш приликом прања

ЈАРАМ – дрвена направа којом се упрежу волови

ВАЗДА – увек

ДРАЧ – бодљикави жбун

ГУВНО – место на коме се врше жито (пшеница, јечам, овас...)

На несигурном газишту камиона… (… а почиње снег)

Крећем на посао. Корачам прометном улицом и видим људе који ме заобилазе јер сам ђубретар. То ми више не пада тешко, навикао сам. У друштву сам обележен као нижа класа, бедник, слуга…

Пењем се на камион који полако полази. Заустављамо се код првог контејнера по коме претура неки човек у потрази за храном. Моли нас да мало сачекамо. Свакога дана виђам стотину људи сличних њему, стотину људи који живе на ивици…

Сто првог видим кад се вратим у кућу и погледам у огледало…

Газиште на ком стојим је нестабилно. Осећам да свакога часа могу пасти. Али окрећем главу на другу страну. Почиње снег. Видим украшену улицу, хиљаду светиљки, срећну децу која не мисле на време…

Стижемо до малог насеља. Пролазимо поред мајке са дететом. Дечак је моли да се поигра у снегу, али му она не дозвољава, претећи му да ће га предати ђубретарима ако је не послуша…

Не схватам зашто нас људи доживљавају као прљава страшила која постоје само да би плашила децу и односила смеће. Иако нисмо школовани, трудимо се да поштено зарадимо новац за основне ствари.

Сваког дана срећем све више незадовољних људи. Утучени су и несрећни и једва чекају да оду на спавање. У шта су се то претворили? Снег пада, а родитељи не излазе да праве Снешка са децом, већ седе код куће и рачунају трошкове за текући месец…

Бавим се корисним послом. Некад га обављам из љубави, некад из дужности. Већина би се стидела да је на мом месту, а не стиди се што није са својом децом на снегу. Не знам зашто је то тако. Ваљда систем тако налаже…

Ива Стоиљковић, VIII/2
ОШ „Светозар Марковић”

Маша Нешић, IV/1
ОШ Милутин и Драгиња Тодоровић”

Вук и лисица

Били вук Вуле и лисац Илија, они су се дружили и сваког дана ишли у нове авантуре. Док су шетали шумом, другови осетише глад, па се договорише да оду до најближег села, које је надалеко познато као најбогатије овцама и кокошкама. Када су стигли у село, направише план:

- Вуле, ти иди тамо на источну страну, а ја ћу овамо на западну! – рече Илија.

Вук се сложи, не слутећи да је лисац данима пратио село и зна положај чобана који чувају животиње. Вук Вуле улови једну овцу и поче да је једе. Одједном, цело стадо заблеја најгласније што може. Лисица је брзо дотрчала, али када је видела чобане са моткама како трче према вуку одмах је побегла у шуму. Јадан Вуле остављен на цедилу оста.

Ако си са неким у добру, буди и у злу.

Анђелина Јокићевић, V/1
ОШ „Рада Шубакић”, Гружа

Кратка прича о плавом

Хм, плаво? Боја која људе најчешће асоцира на небо, море, дубину или бескрај. С друге стране, мене плава боја не асоцира ни на шта друго него на најобичнију школску хемијску оловку.

Хемијска оловка је део прибора сваког ученика јер је увек потребна. Међутим, моја хемијска оловка је посебна! Наша прича почиње оног дана када сам је пронашла на школској клупи.

Била је то сасвим обична плава хемијска оловка коју је неко заборавио. Нашла сам је на клупи у кабинету за српски и то баш пред час када смо имали писмени задатак. Као и обично, заборавила сам прибор, па ми је тај изненадни поклон добродошао. Састав сам написала неочекивано лако па сам била веома задовољна.

Следећег дана наставник нам је донео радове. Поређао их је по оценама, од најниже до највише, и почео да нас прозива. Време је пролазило, а моја вежбанка се није појављивала. Тако је остало све до краја, када је наставник прочитао моје име и похвалио ме за најбољу причу. „Ово се не дешава”, помислила сам. Први пут сам добила петицу из српског и мојој срећи није било краја!

Тада ми је пало на памет да је све то због хемијске оловке. И даље сам је имала код себе. Морам признати да сам осећала грижу савести зато што сам је неком, такорећи, украла, али ме је то брзо прошло. Од тада сам све тестове радила том оловком и непрестано сам добијала петице. Чак сам и на такмичењу из српског освојила друго место. Све је било као у некој чудесној причи. Заборављена плава оловка постала је моја амајлија. Нигде нисам ишла без ње.

Тара Љубоја, VII/3
ОШ „Мирко Јовановић”

А онда је дошао тај проклети дан! Наставница историје, као и увек, оставила је оловку у зборници. Позајмила је моју да би уписала час, а онда је заборавила да ми је врати. Приметила сам да је нема тек кад сам стигла кући. Наредног дана сам отишла до њеног кабинета и замолила је да ми врати оловку. Отворила је ону њену торбетину, у којој само још од попа уши фале, али није могла да је нађе. „Па наравно“, помислила сам, „сигурно је упала у неки зацепак у зацепку неког зацепка где је никада неће пронаћи”. Изашла сам из њеног кабинета сва покуњена. Била сам много тужна. Али, како је време пролазило, схватила сам да ми оловка ни не треба. Плава хемијска је била само обична стварчица за коју сам умислила да ми доноси срећу па сам је убрзо заборавила.

А онда је на једном часу историје плава хемијска оловка изненада испала из наставничине торбе. „Ко ми је од вас позајмио ову оловку”, питала је. Да, била је то моја плава амајлија. Узела сам је. Било ми је драго да је опет код мене. Али, пошто сам мало боље размислила, одлучила сам да је оставим на истом месту где сам је и нашла.

Тако је и било, а шта се са њом после десило, никада нећу сазнати. Надам се да је још некоме донела срећу!

Анђела Драгићевић, VIII/3
ОШ „Светозар Марковић”

Стаклени дечак

У једној старој ниској кући налазила се стакларска радња. Иза огромног стакленог излога нико није ни слутио какве се тајне крију.

Већ дуже време стари стаклар није имао посла. Нико му није ни ушао у радњу, а камоли да пита за цену неког производа. Његова мала унука била је веома забринута јер је породични посао почео да опада. Једне ноћи док је плакала, поред ње сам се створио ја, стаклени дечак. Рекао сам јој да не плаче и да ћу јој помоћи да поново привуче муштерије.

Није смела никоме да говори да јој помажем. Сваке ноћи смо се тајно враћали и ја сам јој помогао да прави предмете од стакла. Сваког јутра у излогу радње освануо би неки нови предмет израђен од стакла. Ти предмети су били изрезбарени на најчуднији начин а дугине боје преливале су се на њима. Неки су обложени драгим камењем и бисерима.

Људи су почели да се окупљају око излога и да купују предмете од стакла. Породица мале девојчице поново је имала новац и сви су били срећни. Моје срце је било испуњено топлином јер сам помогао несрећним људима.

Једне ноћи пробудио сам девојчицу и рекао сам јој да сам дошао да се опростимо. Плакала је због нашег растанка али је знала да има још унесрећених људи којима треба да помогнем. Ваљда ћемо се видети још неки пут....Плавооки.

Алекса Смиљковић, III/3
ОШ „Трећи крагујевачки батаљон”

Може ли свет бити заједница

Свако има свој датум рођења. Неки су рођени пре, а неки после. Сви би требало да буду једнаки. Нажалост, није тако.

Ниједан човек на овом свету није исти. Неко је црн, а неко бео, али суштина је да будемо једна заједница. Када се ратује, многи људи остану без породица, топлог дома или чак и живота. Све се то може променити, када би људи почели мало више да мисле о другима, а не само о себи. Када би само на тренутак помислили на све оне сиромашне бескућнике, који седе на улици и чекају да им се заврши век. Зато би најбоље било да неки људи прекину да троше новац на клубове и кафане, него да донирају у хуманитарне сврхе.

Свако на свету зна да нико није исти, али поједини не знају да сви треба да сарађују да би се нешто постигло.

Давид Мартиновски, VII/2
ОШ „Рада Шубакић”, Гружа

За оне које волимо

Мајка

Мила моја мати
Ти ми рану лечиш,
Глад смирујеш, зиму угрејеш.

Са тобом ми је све лако
Тугу преузме радост
Страх пређе у храброст.

Милујеш ме нежно,
Држиш ме чврсто
И храбриш ме јако

Једну мајку имам
Најмилију на свету

Милица Арсић,
ОШ „Милоје Симовић", Драгобраћа

Зоја Аврамовић, IV/2
ОШ „Мома Станојловић"

Породица

Породица је оно за шта се борим,
о чему честито и храбро зборим.
На шта се цео мој живот своди.
На прави пут она ме увек води.

У мене верује, и дању и ноћу,
захваљујући њој, остварим шта год хоћу.
Пружа ми она срећу, љубав и спас,
за њих ја имам најмилији глас.

Осветли ми породица ноћ
и увек пружи несебичну помоћ.
Помогну ми укућани да не паднем
и пруже руку да устанем.

Мој породични дом
испуњен је надом, никада осудом.
Када ме неко обори,
моја породица ми врата отвори.

Маја Радосављевић, VI/1
ОШ „Наталија Нана Недељковић"

Породична песма

Увек је са нама
драга наша мама.
Кува, пере, спрема,
то је свакодневна њена шема.

Ту нам је и тата,
он поправља врата.
И сијалице замени кад треба.
Да одмори, он стално прилику вреба.

Сестрица мала, врти се ко чигра,
њу је баш све игра.
се умори,
плаче као мало маче.

Брат је мало већи,
оцу око поправке пећи,
бити добар,
не би био модар.

Лазар Јовановић
и Николина Вучковић, VI/1
ОШ „Наталија Нана Недељковић"

Омиљени предео у оку

Пошто ја волим природу, сваки поглед на њу чини ме срећним. Од свих предела које сам посетио издвојићу Гружанско језеро.

Сунчан је дан. Крећем са породицом на језеро, тамо ме чека стриц и сестра од стрица Анђела која воли да слика. Она је већ извадила блок и боје, чека нас. На обали седим и посматрам викендице које Анђела слика у свом блоку. Док она црта ја јој говорим шта све видим како би њена слика била лепша. На узбурканој води крећу се чамци у којима туристи уживају у погледу. У даљини језера на другој страни простиру се зелене шуме и пашњаци. Док уживам у погледу време пролази, и полако почиње сутон баш онда када је требало Анђела да узме боје и заврши рад. Залазак сунца је био веома сликовит тако да се сунце осликавало у језеру. Небо је било нестварно, мешале су се боје наранџаста, љубичаста, плава и црвена.

Помажући Анђели да обоји и заврши цртеж, увидео сам лепоте природе на коју до тада нисам обраћао пажњу.

Схватио сам да није толико важно како изгледа слика на папиру, већ како изгледа у оку посматрача.

Велимир Вујовић, V/2
ОШ „Рада Шубакић”, Гружа

Природа

Вода је чиста
на Сунцу блиста.
Набујала, брза
риба у њој трза.
У плићаку бистра
Пресијава у безброј
искра.
Ужасно је хладна и
Купача гладна.

Ваздух је редак
И много тежак.
Он је благ,
Авион оставља траг.
Ваздух је топао,
С грана лист опао.

Сунце је жуто,
Као да је љуто
Оно греје,
На нас се смеје.
Ми га гледамо,
Мира му не дамо.

Биљке су зреле,
На њима су пчеле.
Оне су зелене,
за јелене.
Биљке су здраве,
Од њих се сокови праве.

Земљиште је плодно,
Много родно.
Оно је црница,
Пуно кртица.
Земљиште је растресито,
Племенито.

Људи су срећни,
Дуговечни.
Они су доста вредни,
Напредни.
Много су уморни,
Али су и даље упорни.

Животиње раде,
Станишта граде.
Оне се муче,
За своје младунче.
Животиње храну траже,
Брзо се уобразе.

Стефан Станојевић, V/1
ОШ „Рада Шубакић”,
Гружа

Препоруке

Дечје одељење Народне библиотеке „Вук Караџић” у свом фонду има око 30.000 књига, а у овом броју библиотекари вам препоручују нове најтраженије наслове. Ако имате предлоге за књигу која је оставила посебан утисак на вас напишите пар реченица о прочитаном и пошаљите на адресу редакције Дечјих искри како бисмо је заједно препоручили нашим читаоцима.

ПРИНЦ ОД ПАПИРА
Владислава Војновић

Ми деца, кад се гледамо једни с другима или у огледалу, уопште нисмо мали. А опасне ствари су, заправо, баш добре.

Јулија има осам година, воли да црта и често је сама. Кад се на врата њеног стана појави сумњиви анкетар Никола, Јулија ће у њему пронаћи друга који уме да се игра и који може да нацрта савршени круг без шестара. На крају њиховог дружења, Никола добија на поклон један пасош и старе минђуше. Али то ће бити повод за многобројне заврзламе и занимљиву авантуру...

Принц од папира је невероватно узбудљив и изузетно духовит роман о деци која откривају свет својих вршњака а нехотице упадају у проблеме родитеља које мучи несигурно тле друштва у транзицији. Живописно и разиграно испричана из угла девојчице, ова поучна прича развеселиће целу породицу.

Роман је добио награду Змајевих дечјих игара за најбољи роман за децу 2008. године и награду дечјег жирија Доситејево перо. По књизи је снимљен и истоимени филм, који је приказан на више од седамдесет фестивала и који је освојио тринаест награда.

ЧАРОБНИЦА СА СПРАТА НИЖЕ
Марћин Шчигјелски

Маја је завршила други разред, а летњи распуст почео је кишом. Тата ради од куће и по цео дан је за компјутером, а беба у мамином стомаку решила је да изађе пре времена, па је мама у болници, а беба у инкубатору.

Маја не зна шта да ради сама по цео дан, сем да уз пицу гледа телевизију и да рецитује дијалоге из омиљених серија. Али то мора да престане!

И зато су Мају послали на распуст код прабаба-тетке, иако она то никако није желела. Прабаба-тетка, коју сви зову бакута, живи у сивој згради, има старински црнобели телевизор, окрњене шоље и каду у кухињи. Има и мачка. А он говори! Има башту препуну цвећа и воћа и у њој веверицу која је умислила да је лисица! Или је обрнуто? И има Превртљиве Љиљане, а оне су кључ свих загонетки.

Има и несносног комшију који свима прави смицалице.

Поврх свега, на тавану бакатине куће живи добродушни дух једног дечака са амнезијом.

Њему Маја мора да помогне!

КОЊ У ЧИЗМИЦАМА
Жеф Артс

Фика је на поклон добила коња. И то не било каквог коња! То је прави исландски пони, који је некада радио у циркусу и који уме да изводи разне акробације. Тата и мама се не слажу с тим да она задржи Ласеа, јер у њиховом малом дворишту уопште нема места за циркуског коња. Уз све то, тог коњића тражи и један стари кловн који жели да поврати своју славу. Фика је, међутим, обећала пријатељици Олги да ће се бринути о Ласеу и учиниће све да га задржи…

БАНДОГЛАВИЋ СТРАХИЊА
Синиша Соћанин

Разбојништво у школи неочекивано је у вези са старом епском песмом.

Ко је усред ноћи провалио у школу и испретурао све учионице и кабинете? Шта је тражио? Да нису умешани озлоглашени осмаци? Да ли ће шестак Страхиња коначно награбусити због њих? Ко му шаље мистериозне претеће поруке на Инстаграму? А ко љубавне? Може ли непријатељство с фудбалерима из разреда да се претвори у другарство? Колико га тачно Милица мрзи?

И какве све то везе има с Бановић Страхињом, кога мама зове највећим фрајером 14. века?

Савремена тинејџерска драма с много преокрета и духовитих дијалога, емотивна и узбудљива школска прича у којој се преплићу две загонетке: једна крими и једна љубавна, и једна о мржњи. Добро, то су три.

ПЕТА ДЕВОЈЧИЦА, МАРЈА
Градимир Стојковић

Права љубав никад није обична успомена.

Учитељица је одредила да седим с новопридошлом девојчицом Марјом, у трећој клупи. Испред нас је распоредила Ивану и Тању, а иза Насту и Лану. У четвртом разреду фазон девојчица постао је да се заљубе и све четири, две испред и две иза, одмах су се у мене заљубиле. А ја нисам ни у једну. Чак ни у Марју, која се није заљубила у мене. Гледао сам своја посла, а њих четири су гледале моја посла.

Александар иде у четврти разред и између њега и Марје, нове другарице из клупе, развија се посебан однос. Уз веселе догодовштине и драматичне ситуације, њихово другарство прерашће полако у љубав, али њу ће прекинути болест због које ће Марја морати да отпутује у Русију…

Духовита и топла прича омиљеног романописца о сазревању, чудним речима, озбиљним школским проблемима и ономе што ће постати много више од лепих ђачких сећања.

Невена Иконић, V/3
ОШ „Мирко Јовановић”

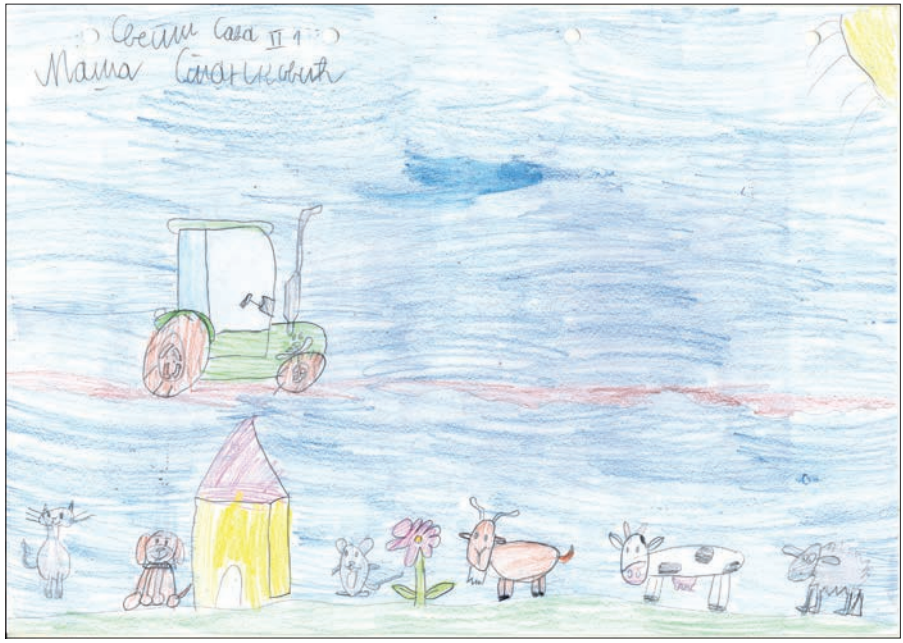

Маша Станковић, II/1
ОШ „Свети Сава”

Софија Гајић, V/3
ОШ „Мирко Јовановић

Сандра Драгутиновић, IV/2
ОШ „Трећи Крагујевачки батаљон”

Загонетке

Народне загонетке су традиционалне говорно-мисаоне поруке. Састоје се из метафоричног, или непосредног, двосмисленог, нејасног и често збуњујућег питања, које има готово утврђени облик, на које постоји само један одговор.

Покушајте да дате одговор на ове, које објављујемо.

Ако сте чули или прочитали неку занимљиву загонетку поделите је са нама и вашим другарима.

Ћорави виде зеца, кљасти га ухвати, а голи га сакри и кући донесе.
(Лаж)

Највише дуга имам, а никоме ништа не дугујем.
(Буре)

Ишла путем три другара, нико напред, нико натраг, и нико у среди.
(Тројица Ника)

Ја вас носим, а ви мене.
(Обућа)

Мехом дува, прстима говори.
(Хармоника)

Црно као ковач, а ковач није; земљу оре, а орач није.
(Кртица)

Разбрајалице

Разбрајалице су кратке песмице које деца говоре док се играју. Изговарају их кад желе да се разброје у некој игри, односно када се деле у групе или утврђују ко ће бити последњи у игри, односно ко ће жмурети у игри жмурки.

Одликује их низ ритмичних и звучних речи необичног значења или без значења. На крају разбрајалица налазе се кратке, наглашене речи које падају на оног ко треба да испадне из игре или да започне игру.

Ен, тен, тини, саварака, тини, тика, така, елен, белен, буф, триф, траф, труф!

***

Еци, пеци, пец, ја сам мали зец; ти си мала препелица, еци пеци, пец.

***

Два се петла побише на попово огњиште. Један вели: Иш! Други: Да жмуриш!

***

Иде маца око тебе, пази да те не огребе, чувај мио реп, да не будеш слеп, ако будеш слеп, отпашће ти реп

***

Лике, лике, бурке, играмо се жмурке, је'н, два, пола три, сада жмуриш ти.

Народне пословице и изреке

То су сажете животне мудрости и искуства народа. У пословицама се често јасно граниче добри и лоши поступци, као и награда или казна за одговарајуће деловање.

Ако чо'ек не може бити лијеп и богат као што би хтео, може бити добар и поштен.

***

Лаж је дебела, али кратка, истина је танка, али дуга.

***

Док смо млади као цвијет – наше небо, наш је свијет.

***

Није благо ни сребро ни злато, већ је благо што је срцу драго.

***

Кад се добра браћа сложе, и олово пливат може.

***

Тко се с умним састаје, и сам уман постаје.

***

Боље је с мудрим плакати него с лудим пјевати.

Ребуси

Ребуси су загонетке у сликама, знацима и речима необично распоређени, тако да се кроз њихово значење, распоред или асоцијацију добију решења. Ево неких једноставних, пробајте да их решите.

А пробајте да и сами саставите неки ребус па га пошаљите Дечјим искрама.

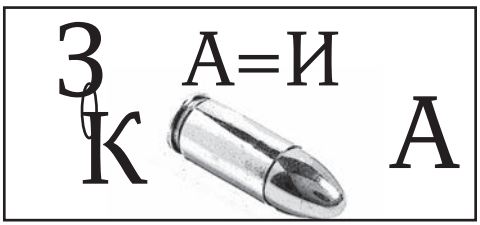

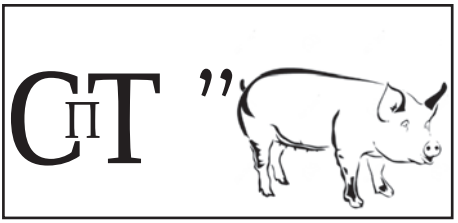

Здрава храна

Јабука, лимун и
жута банана
одмах ме очарају,
то је здрава храна.

Некоме је живот бео,
а некоме сиви,
лепши него вео,
јавио се киви.

Јавила се јабука,
црвена и зелена,
здраву храну једе
Димитријевић Невена.

Како су само слатке,
црвене и лепе,
за моје јагодице
сви другари стрепе.

Невена Димитријевић, VI/1
ОШ „Наталија Нана Недељковић"

Моја розе мачка

Моја розе мачка
Изгледа к'о тачка
Не воли да игра
Врти се к'о чигра.

Моја розе мачка
Има једнуману
Најлепша је на
Балкану!

Моја розе мачка
Кад нисам код куће
Она мјауче, мјауче.

Сашка Ивковић, IV/3
ОШ „Наталија Нана Недељковић"

Јана Милутиновић, IV/2
ОШ „Трећи крагујевачки батаљон"

Волим – не волим

Влада пита Мају:
Јел волиш дечју грају?
Волим, ал' кад сви на ноге стају.
Волим и кад сви певају,
ал' не волим кад муње севају!

Јелена Весовић, III/2
ОШ „Трећи крагујевачки батаљон"

Другарица

Моја школа, школица
Права је бомбоница.
Кад уђем у учионицу,
Видим моју другарицу.

Осмеха чиста,
Лице јој блиста.
На врх њене главе
има машне плаве.

Ружичаста усница,
На врату јој огрлица,
Срца чиста,
Коса јој блиста.

Марта Марковић, IV/2
ОШ „Милоје Симовић", Драгобраћа

Укрштеница

Име композ. са слике	Лавабо	Грађевински радник / Коњ зелен-касте боје		Кинеска врста медведа	Слово латинице	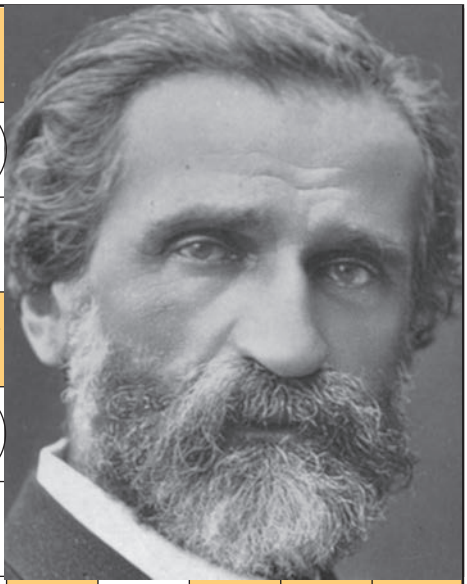				
Касапин / Мушко име										
					Интерекспорт (скр)					
Презиме композ. са слике										
Андора (скр)			На(нем) / Бивши немачки фудбалер							
Орган чула вида				Електрон / Стара мера за земљу		Врста вишње		Град у Македонији	Египатско божанство	Опера композ. са слике
Тенисер Ђоковић						Аварин / Иста слова				
Италија		Превелики резултати / Драги камен								
Омотач дрвета					Продукт таложења / Муслиман. женско име					
Папин годишњи приход	Делови динара / Аутомоб. Лауда					Сува трава / Град у Арабији				
				Страно име / Град у Француској					Литар / Док, гат	
Илинијум			Опера композ. са слике / Нота					Мекетање / Телур		
Келвин / Ренесансни сликар		Врста тамне боје / Калијум					Шахиста Тот / Шесто слово			

ПОЗИВ ШКОЛАМА НА САРАДЊУ

Дечје искре су пре више од пола века закуцале на врата ваше школе. Током минулих година остало је много сјајних трагова ваших некадашњих ученика на њиховим страницама. Неки од њих данас у вашим школама подучавају нове генерације лепоти и љубави, знању и солидарности, поштењу и искрености.

Зато пружите шансу и данашњим генерацијама својих ученика да оставе траг на нашим страницама, траг који ће остати као трајно сведочанство о непоновљивим данима детињства, о сновима и надама пред вратима будућности, о радостима слободног духа и дубоке искрености.

У духу слободе, наравно, сваки ученик може и самостално да шаље своје прилоге. Али редакција предлаже да радови ваших ђака који желе да објављују у *Дечјим искрама* буду организовано прикупљени у школама, одабрани на секцијама, како би прилику добили најталентованији, најприљежнији и како би то била награда за њихов труд и успех.

Часопис, заправо, жели организовано да сарађује са школама и тако успешније буде укључен у васпитно-образовни процес. У очекивању успешне сарадње, наше странице остају отворене за пробране прилоге ученика ваше школе.

Адресе за слање радова налазе се у импресуму, испод ових редова.

ЧАСОПИС ЗА ДЕЧЈЕ УМЕТНИЧКО СТВАРАЛАШТВО

ДЕЧЈЕ ИСКРЕ

ISSN 0352-6879

Издавач Установа културе „Кораци“

За издавача Златко Милојевић

Уреднички колегијум
Миодраг Стојиловић, главни и одговорни уредник, Ана Антонијевић, заменица главног уредника, Никола Говедарица, ликовни уредник, Дејан Ђусић, кординатор сарадње са школама, пласман и маркетинг, Сања Живковић, лектор-коректор, Александар Ђоковић, графичко-ликовна опрема

Редакција
Сања Живковић, Слађана Толић, Никола Ненковић, Тања Панић, Сања Палибрк, Даница Станковић

Савет
Миљан Бјелетић, председник, др Недељко Манојловић, Горан Јоксимовић, Снежана Рајевац, Љиљана Ђуковић, Анђелка Армуш, Биљана Милосављевић, Невена Степановић, Миодраг Стојиловић

Часопис је месечник и излази девет пута годишње. У време школског распуста не излази. Радове слати поштом или достављати лично на адресу: Дечје искре, Народна библиотека „Вук Караџић“, Др Зорана Ђинђића 10/VI, 34000 Крагујевац, а литерарни прилози се могу слати и електронски на адресу decjeiskre@gmail.com.Рукописи се не враћају.

Цена по примерку 100 динара.

Прийрема за шшамйу „Кораци”

Текући рачун
840-0000001228664-39

Шшампа Донат Граф, Београд

Павле Николић, ОШ „Наталија Нана Недељковић”

Вероника Крстић III/2, ОШ „Наталија Нана Недељковић”

Рад на последњој страни: Тара Љубоја, VII/3, ОШ „Мирко Јовановић”

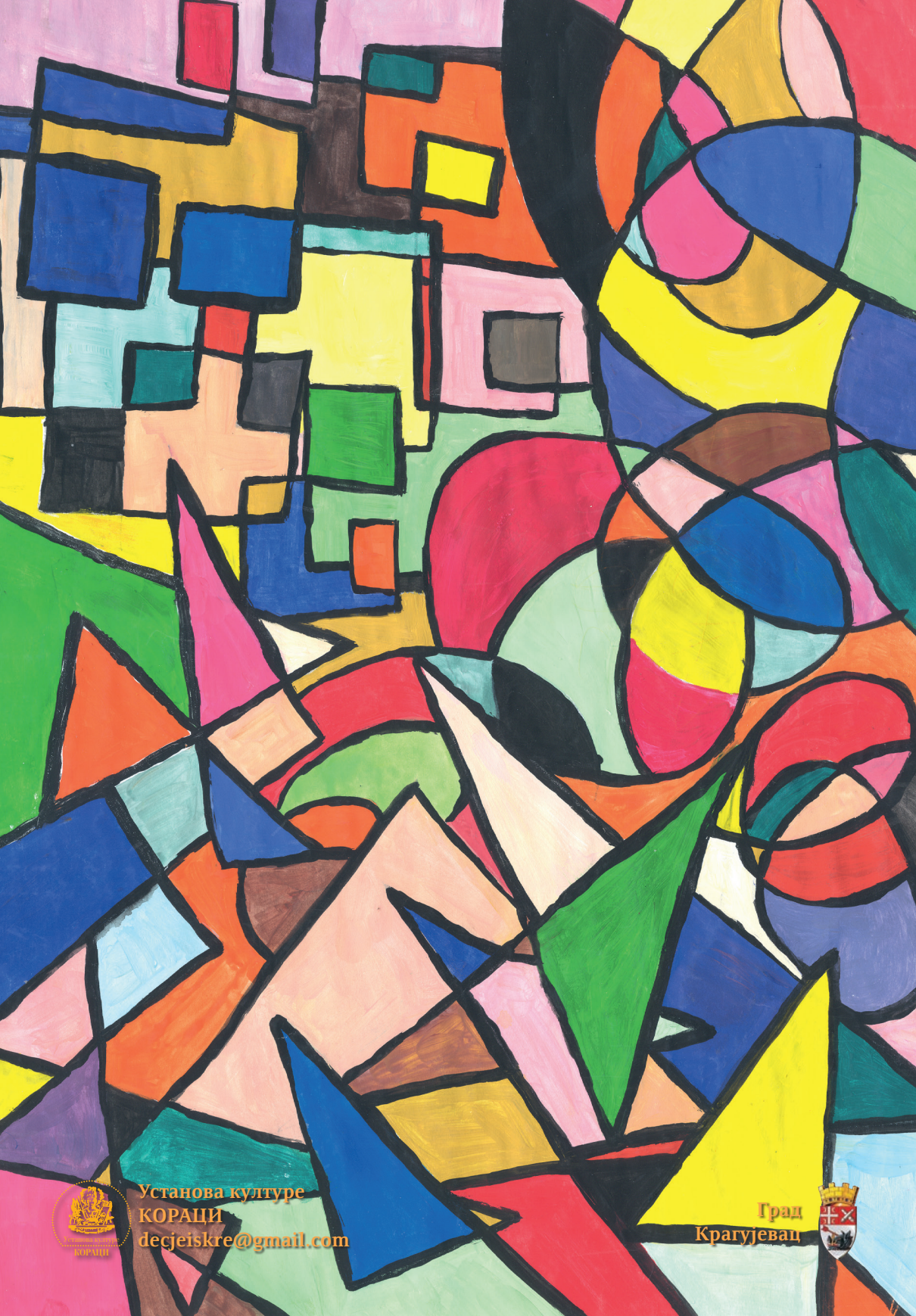

Установа културе
КОРАЦИ
decjeiskre@gmail.com

Град
Крагујевац